

Рецензия

по конкурс за заемане на академична длъжност доктор в областта на висшето образование. специалност „Мода”, Факултет за приложни изкуства, Катедра МОДА
автор Василена Любомирова Габровска
на дисертационния труд

„ВИНТИДЖ „ЧАСТ ОТ МОДНИТЕ ТЕНДЕНЦИИ НА ГРАНИЦАТА НА СТОЛЕТИЕТО.

рецензент: доцент **Йорданка Николова Чернаева,**
дизайнер на облекло и текстил

Избраната тема от автора Василена Габровска на дисертационния труд „ВИНТИДЖ” по своята актуалност е изключително любопитна и придизвикваща интерес за по-прецизно и задълбочено проучване. Именно с тази не лека задача се е заела авторката. Ще разгледам проучването като основни акценти, следейки стъпките на докторанта при изграждането на труда, разделен в три части всяка със съответната основателна характеристика.

1. Общи характеристики на дисертационния труд

1. Актуалност на темата

Темата разработвана от докторанта поставя въпроса, до колко концепциите за дизайн, проектиране и изработване на облекла е свързана с процесите на демократизация на основната модна система и глобализацията на световната търговия. В тази посока на свръхпроизводство и свръхконсуматорство някои групи потребители търсят алтернативни начини, за да изразят себе си и да подчертаят собствената си индивидуалност. Винтидж облеклото провокира интереса на модни редактори журналисти, писатели, блогъри, артисти, дизайнери, които го правят видимо за широката публика.

2. Терминология

Какво е винтидж? Терминът се е появил първо във винарството и най-общо означава вино от много добра реколта. Той влиза като определение по-късно в облеклото, мебелите, аксесоарите и архитектурата.

Направлението ”винтидж” разчупва понятието за така наречената „стара дреха”, която се отличава с твърде високо качество. За нея е необходима възраст, знаменитата фамилия на производителя, характерни за епохата

черти. Винтидж в модата е вещ, не по-стара от 60 години и не по-нова от 20-30 години, която за епохата си е била на гребена на вълната и трябва да е най-доброто от миналото. Винтидж дрехата или аксесоарът могат да бъдат втора употреба, но не всеки предмет втора употреба е винтидж. Затова дисертацията разглежда и работи с него като понятие, което се отнася до: автентично облекло от миналото, което носи специфичните нюанси на даден период, от който идва и се характеризира със своята възраст, рядкост, уникалност и ясна идентичност.

Изследването разграничава още няколко термина, които често се асоциират с понятието „винтидж“, а именно антично облекло, ретро и историзъм. Именно на това се базира изследването и проучването на докторантския труд - направлението „винтидж“ да докаже своята значимост и влияние в изграждането на съвременни облекла. Какво е винтидж? Нещо от миналото с високо качество и трайна стойност, което показва най-добрите и най-характерни черти за своя вид. Съвременната актуалност на винтидж облеклото се потвърждава в едни от най-новите издания, свързани с историята на модата на ХХ и началото на ХХІ век документирайки го като част от съвременните модни тенденции и по този начин се подчертава неговата значимост.

Поставянето на тези въпроси само по себе си очертава и перманентния характер на актуалността на темата, която представлява отражение на съвременната динамика при развитието на модата.

3. Цел и задачи на изследването

Авторката на настоящата дисертация си поставя като основна цел изясняването на връзките на винтидж облеклото с някои ключови модни, културни и обществени тенденции, които се развиват от втората половина на ХХ век и до наши дни и особено границата между двете столетия. Първата основна задача на труда е да характеризира, да обобщи и обособи в структурно и жанрово отношение винтидж облеклото в края на ХХ век. Разработваната тема е и ще бъде винаги актуална, тъй като винтидж темата е една от любимите теми като вдъхновение при проектиране на съвременна мода. Подробното и обстойно разглеждане на тази дисертация, показват, че културологичния и социологичен подход към темата са основателни при работа върху конкретния проблем. Именно тези специфики на проблематиката, както и липсата на подобно изследване в България, определят значимостта на темата разработвана от докторанта, като си поставя важни и конкретни задачи за решаване, а именно да се направи аналитичен и целенасочен обзор, свързан с изпълнението на поставената цел в настоящия десертационен труд.

Основната значимост на труда е в поставените задачи. Първата от които е да се изясни значението на понятието винтидж и неговото влияние при проектиране и реализация на съвременната мода. Огромното влияние

